

УДК 330.101

Зубова О.– ст. гр. БМмі-53

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ВЕРТИКАЛЬНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК НАПРЯМ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Науковий керівник: Малюта Л.Я.

На поточний час стратегії інтеграційного розвитку є складовими розвитку більшості підприємств з метою підвищення ефективності виробництва та стійкості їхнього функціонування.

Серед основних причин, які спонукають підприємства до об'єднання, є: посилення ринкової конкуренції, необхідність залучення інвестицій для інновацій, прагнення до зниження виробничих та комерційних витрат, пошуку шляхів зниження ризиків.

Слід зазначити, що існують дві чисті форми організації господарської діяльності в рамках потужних бізнес-структур – вертикальні та горизонтальні корпорації. Горизонтальною інтеграцією вважають встановлення чи розширення інтеграційних зв'язків між підприємствами, що виробляють однорідні товари, з метою їх подальшої реалізації через спільну систему розподілу і отримання при цьому додаткового прибутку.

Вертикальною інтеграцією вважають встановлення інтеграційних зв'язків з підприємством–постачальником (інтеграція униз) або підприємством–споживачем (інтеграція угору).

До основних переваг вертикальної інтеграції можна віднести:

- 1) Розширені можливості економії.
- 2) Можливість гарантувати організацію поставки продукції у визначені терміни і, навпаки, її продаж в періоди низького попиту.
- 3) Можливість створення власної збутової мережі.
- 4) Концентрація й прискорення відтворення промислового, фінансового й інтелектуального капіталу.
- 5) Підвищення загального рівня прибутковості від здійснених вкладень.
- 6) Розширення масштабу діяльності.

Основними недоліками вертикальної інтеграції є:

- 1) Тенденція до приросту пропорції постійних витрат.
- 2) Зростання витрат у випадку дорогих внутрішніх джерел постачання.
- 3) Втрата гнучкості при зміні технології та попиту.
- 4) Може створювати значні перешкоди для «виходу» з групи, оскільки підвищує ступінь взаємозалежності активів компанії.

Вертикальна інтеграція супроводжується позитивною динамікою конкуренції на ринку продукції з високою доданою вартістю, зменшеною собівартістю виробництва кінцевого продукту з можливим зниженням його ціни, підвищеною стійкістю розвитку економіки країни.